

Dosarul nr.2r-184/22
2-21015466-01-2r-05042022

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni – I. Cazacu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Ivan Culciu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Culciu
împotriva Cristinei Ciornaia cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din data de 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care
s-a respins cererea lui Ivan Culciu cu privire la repunerea în termenul de declarare a
apelului, s-a restituit cererea de apel depusă de Ivan Culciu împotriva hotărârii din 05
iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni,

constată:

La 02 februarie 2021 Ivan Culciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Cristinei Ciornaia cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 05 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni s-a respins
cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Culciu. (f.d.104, vol. I)

Invocând netemeinicia hotărârii, Ivan Culciu, la 05 august 2021 a contestat-o cu
apel, iar la 19 august 2021 a depus cerere de apel motivat și bonul de plată a taxei de
stat în sumă de 350 lei. (f.d. 114-118,125-132, vol.I)

La 02 octombrie 2021 Ivan Culciu a depus cerere de repunere în termen a cererii
de apel, solicitând admiterea acesteia și examinarea cererii de apel. (f.d. 212-213, vol.I)

Prin încheierea din data de 12 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins
cererea lui Ivan Culciu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, s-a
restituit cererea de apel depusă de Ivan Culciu împotriva hotărârii din 05 iulie 2021 a
Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni. (f.d. 226-228, vol.I)

Prin decizia din data de 01 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a admis
recursul înaintat de către Ivan Culciu, a casat încheierea din data de 12 octombrie 2021
a Curții de Apel Bălți cu restituirea cauzei spre rejudecare, motivându-și soluția pe
faptul că instanța de apel a încălcat procedura de examinare a cererii cu privire la
repunerea în termen a apelului. (f.d. 5-7, vol.II)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 18 ianuarie 2022 a respins cererea lui Ivan Culciu cu privire la repunerea în termen a apelului, a restituit apelul ca fiind depus tardiv. (f.d. 23-26, vol.II)

Ivan Culciu la 01 februarie 2022 a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, restabilirea termenului de declarare a apelului.

În susținerea solicitării privind repunerea în termen a apelului Ivan Culciu a menționat că a omis termenul, deoarece după depunerea la 06 iulie 2021 a cererii privind expedierea prin poșta electronică a hotărârii motivate a plecat peste hotarele țării la muncă. După revenire în țară a fost plasat în carantină pe 14 zile, iar dat fiind faptul că nu a primit în termen de 30 zile hotărârea motivată la 05 august 2021 a expedit apelul nemotivat prin poșta electronică.

La 05 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expedit intimetei pentru notificare copia recursului depus de Ivan Culciu, fiind recepționat la data de 08 aprilie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8006427440AS. Însă, până la examinarea recursului, aceasta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 18 ianuarie 2022. Potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa de e-mail „nadejda.macovei@justice.md”, încheierea instanței de apel a fost notificată electronic lui Ivan Culciu la 01 februarie 2022. (f.d. 80)

Recursul declarat de către Ivan Culciu la 01 februarie 2022, este în termen.

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de către recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că la 05 iulie 2021 Judecătoria Drochia, sediul Glodeni a pronunțat hotărârea prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Culciu. (f.d. 104, vol.I)

La 06 iulie 2021 Ivan Culciu, prin intermediul poștei electronice a depus cerere, prin care a solicitat expedierea hotărârii motivate. (f.d.110-111, vol. I)

Ivan Culciu la 05 august 2021, prin intermediul poștei electronice, a expediat apelul nemotivat și dovada achitării taxei de stat, menționând că apelul motivat va fi depus după recepționarea hotărârii motivate. (f.d. 117, vol.I)

La 19 august 2021 Ivan Culciu a depus cerere de apel motivat și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 350 lei. (f.d. 114-118,125-132, vol.I)

Ulterior, la 04 octombrie 2021 apelantul a depus cerere prin care a solicitat în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă repunerea apelului în termen. (f.d. 212, vol.I)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 18 ianuarie 2022 a respins cererea lui Ivan Culciu cu privire la repunerea în termen a apelului, a restituit apelul ca fiind depus tardiv. (f.d.23-26, vol.II)

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111, alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Colegiul reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 05 iulie 2021. (f.d. 63).

Respectiv, prin prisma art. 111, alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 06 iulie 2021. Data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 04 august 2021. Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, Ivan Culciu a declarat apel la 05 august 2021.

În altă ordine de idei, Colegiul desprinde că în conformitate cu prevederile art. 362, alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în

care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul autentic al normelor art. 362, alin. (3) și art. 116, alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeieri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție *sine qua non* pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

O altă condiție care trebuie respectată este ca cererea de repunere în termen să fie depusă nu mai târziu de 30 de zile, calculate din ziua în care partea a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În condițiile speței, Colegiul apreciază ca neîntemeiate argumentele invocate de Ivan Culciu în susținerea cererii de repunere în termenul de apel, și anume că a omis termenul de atac, deoarece instanța de fond nu i-a expediat hotărârea motivată în termen, iar dat fiind faptul că s-a aflat peste hotarele țării, ulterior plasat în carantină a fost în imposibilitatea de a depune apelul în termen.

Instanța de recurs subliniază că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii. Prin urmare, momentul notificării/comunicării hotărârii motivate nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din lucrările dosarului rezultă că Ivan Culciu a fost prezent la pronunțarea hotărârii din 05 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, tot atunci primind dispozitivul hotărârii. Deci acesta la data pronunțării hotărârii a cunoscut că instanța de fond i-a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată.

În această consecvență, Colegiul consideră că Ivan Culciu nu poate invoca faptul că a omis termenul deoarece instanța de fond nu i-a notificat hotărârea motivată în termen, ori termenul de depunere a apelului începe a curge de la data pronunțării hotărârii și nu de la data comunicării acesteia.

Ivan Culciu în caz de dezacord cu hotărârea instanței de fond urma să se asigure de respectarea termenului de atac și să depună apel nemotivat în termen, iar ulterior după recepționarea hotărârii motivate prin prisma art. 365, alin. (1¹) din Codul de procedură civilă să depună printr-o cerere de apel suplimentară motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Prin urmare, respingerea cererii depuse de către Ivan Culciu privind repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului a survenit ca sancțiune procedurală pentru neglijarea de către aceasta a îndeplinirii obligațiilor sale procedurale.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului. Respectiv, instanța de apel just a ajuns la concluzia netemeinicii cererii depuse de către Ivan Culciu cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a apelului împotriva hotărârii din 05 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Ivan Culciu.

Se menține încheierea din 18 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Culciu împotriva Cristinei Ciornaia cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas